

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ
БАНКАРСТВО НА ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр.1202-67/10 од 19.4.2019 година донесена на 170. седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 18.4.2019 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област *банкарство* на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во состав:

- д-р Биљана Ангелова, редовен професор на Економски институт при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (претседател);
- д-р Климентина Попоска, редовен професор на Економски институт при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (член);
- д-р Неда Петроска-Ангеловска, вонреден професор на Економски институт при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (член).

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 20.3.2019 година и во предвидениот рок се пријави Љупчо Давчев, доктор по економски науки, доцент на Економски факултет – Штип во наставно-научна област банкарство.

Пријавата ја разгледавме внимателно и утврдивме дека кандидатот доц. д-р Љупчо Давчев, по распишаниот Конкурс, уредно, навремено и во целост ги има доставено следниве документи:

1. Пријава;
2. Диплома за завршено соодветно образование – за одбранет докторски труд и стекната квалификација доктор на економски науки од областа на банкарството (1 оригинал и 3 копии заверени кај нотар, веродостојни на оригиналот);
3. Уверение за положени испити и стекната високообразовна квалификација – магистер на економски науки од областа на банкарството и финансиите, со просечен успех 8,93;
4. Уверение за положени испити и стекната високообразовна квалификација – дипломиран економист, со просечен успех 8,74;
5. Кратка биографија – Curriculum Vitae (4 копии);
6. Список на објавени научни и стручни трудови, т.е. референтни научни публикации според ЗВО 2018 во последните 5 години пред објавување на огласот за избор;
7. По еден примерок од трудовите (рецензирани трудови во референтни научни публикации согласно со ЗВО, достапни и на е-репозиториум на УГД);
8. Потврда/сертификат дека се служи со еден странски јазик;
9. Докторски труд (1 примерок во печатена форма);
10. Уверение за државјанство (1 оригинал);
11. Рецензирана скрипта од областа банкарство (1 примерок во печатена форма и достапна на е-библиотека на УГД);
12. Рецензиран практикум од областа банкарство (1 примерок во печатена форма и достапна на е-библиотека на УГД);
13. Дополнителни сертификати и потврди: сертификат за поседување на компјутерски вештини; сертификати за престој како визитинг професор во странство; сертификати за учество на научни собири во земјава и во странство; потврда за учесник во уреднички и организациски одбор на меѓународни списанија во земјава и во странство; потврда за учество во комисији во работата на Економски факултет при УГД; потврда за ментор на студиски програми на Економски факултет при УГД; благодарница за соработка и унапредување на работењето на Совет на млади при Општина Штип.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатот д-р **Љупчо Давчев** е роден на 10.5.1985 година во Штип. Основно образование завршува во ОУ „Ванчо Прке“ во Штип. Средно образование завршува во средното училиште „NOVA“ во Скопје. По завршување на средното образование се запишува на додипломски студии на факултетот АСТ (American College of Thessaloniki) - The Anatolia School of Business во Солун, Р. Грција, каде што ги завршува додипломските студии со двојна насока - Финансии и Меѓународен бизнис. Веднаш по завршувањето на додипломските студии се запишува на постдипломски студии на факултетот АСТ (American College of Thessaloniki) - The Anatolia School of Business во Солун, Р. Грција, каде што ги завршува постдипломските студии, насока Финансии и банкарство, со одбрана на магистерскиот труд под наслов „Stock Market Events in Macedonia“ и стекнување на научен степен магистер на економски науки. По завршување на постдипломските студии се запишува на докторски студии на Економскиот институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје, кои успешно ги завршува со одбрана на докторската дисертација на тема „Инвестиционо банкарство и портфолио инвестиции - перспективи за развој во РМ“ и се стекнува со научен степен доктор по економски науки. Додипломските студии ги завршува со просек 8,74, додека постдипломските студии ги завршува со просек 8,93.

Кандидатот д-р Љупчо Давчев од 2006 година бил вработен во Компанијата „Мултикрем“ - Штип и како финансиски менаџер има голем придонес во развојот и растот на оваа компанија, како и во успешноста во управувањето во областа на финансиите. По завршувањето на магистерските студии, д-р Љупчо Давчев од 2009 година е избран за помлад асистент на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, каде што држел вежби по предметите Банкарство, Банкарски менаџмент, Кредитна политика, Монетарна економија, Основи на финансии, Осигурување, Макроекономија и многу други. Во 2013 година е избран за асистент на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, каде што држел вежби по предметите: Банкарство, Банкарски менаџмент, Кредитна политика, Монетарна економија, Основи на финансии, Осигурување, Макроекономија и многу други. Во време на својата работа како финансиски менаџер, и како дел од соработничкиот кадар на Економскиот факултет во Штип, има посетувано многу обуки, предавања, конференции, кои имаат голем придонес во неговата стручност и компетентност во областа на банкарството и финансиите.

Од 2014 год. до денес, д-р Љупчо Давчев работи како доцент во областа банкарство. За време на овој изборен период кандидатот има остварено успешна наставно-образовна и научноистражувачка дејност преку одржување на вежби и предавања, објавување на научни и стручни трудови во референтни научни публикации, т.е. домашни и меѓународни списанија, учество на меѓународни конференции и публикации од конференции, изработка на скрипти и практикуми, учество во проекти, престои во странство како визитинг професор и слично.

Негов научен интерес првенствено се банкарството, монетарната економија, банкарскиот менаџмент, инвестициското банкарство, електронското банкарство, кредитната политика, како и други сродни области од економските науки. Има учествувано на бројни домашни и меѓународни симпозиуми, научни расправи, стручни собири, конференции, средби, семинари, обуки и јавни дебати, во земјава и во странство (Шпанија, Австрија, Италија, Турција, Грција, Бугарија, Србија, Босна и Херцеговина, Хрватска и др.). Учествувал во повеќе научноистражувачки проекти од национален и меѓународен карактер и досега има објавено над 70 научни и стручни трудови, поглавја, делови од книги, истражувачки студии и есеи. Организатор е и на бесплатни обуки за млади лица, претприемачи и невработени, од областа на банкарството и финансиите.

Кандидатот има одлично познавање и на работа со компјутери: Ms Office: Word, Excel, PowerPoint, Visio, Microsoft Outlook; Business in a Box; SPSS.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

1. Има научен степен доктор на науки од научната област во која се избира:

Д-р Љупчо Давчев е доктор на економски науки, при што јавно ја одбрал докторската дисертација на 24.8.2011 година, а јавно е промовиран во доктор на економски науки на 18.9.2012 година.

Докторската дисертација е од областа банкарство со наслов „Инвестиционо банкарство и портфолио инвестиции - перспективи за развој во Република Македонија”.

2. Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и на втор циклус за секој циклус посебно (се наведува остварениот просек на студиите на прв и остварениот просек на студиите на втор циклус)

Д-р Љупчо Давчев на прв циклус студии како дипломиран економист има остварен просечен успех од 8.74.

Д-р Љупчо Давчев на втор циклус студии, како магистер на економски науки има остварен просечен успех од 8.93.

3. Доцент од научната област во којашто се избира

На 10.10.2014 година д-р Љупчо Давчев е избрана во доцент од областа банкарство на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

4. Објавени најмалку пет научноистражувачки трудови во соодветната област во меѓународни научни списанија или меѓународни научни публикации

а) Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија што ќе ја утврди Националниот совет за високо образование				
Бр.	Автор	Наслов на трудот	Научна публикација (списание)	Година и линк
1.	Davcev, Ljupco and Hourvoulides, Nikolas	<i>Impact of Interest Rate and Inflation on GDP in Bulgaria, Romania and FYROM</i>	Journal of Balkan and Near Eastern Studies, 20 (1). pp. 131-147. ISSN 1944-8953 Indexing: Thomson Reuters Social Sciences Citation Index (SSCI) 0,466	2017 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/19658 http://www.tandfonline.com/toc/cjsb20/current
2.	Rajh, Edo and Jovanov, Tamara and Budak, Jelena and Ateljevic, Jovo and Davcev, Ljupco and Ognjenovic, Kosovka	<i>Youth and Entrepreneurial Intentions in four South-East European Countries.</i>	International Review of Entrepreneurship (IRE), 16 (3). pp. 355-382. ISSN 2009-2822, Indexing: Thomson-Reuters' Web of Science ESCI citations index	2018, http://eprints.ugd.edu.mk/20530/
3	Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Boeva, Aneta	<i>Market segmentation factors: analysis of the confectionery industry in Macedonia</i>	Macedonian International Journal of Marketing, 4 (8). pp. 79-97. ISSN 1857-9787, Indexing: EBSCO	2018, http://eprints.ugd.edu.mk/20286/

4	Davcev, Ljupco and Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica	<i>Why Can't We Make It? The Cardinal Business Sins of Domestic Companies in a Transitional Economy</i>	Regional Studies on Economic Growth, Financial Economics and Management, 7. pp. 119-138. ISSN 2364-5067, Springer International Publishing, Indexing: Thomson-Reuters' Web of Science Conference Proceedings Citation Index - Social Science & Humanities (CPCI-SSH)	2018, http://eprints.ugd.edu.mk/19740/
5	Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste	<i>Impact of integrated communication on entrepreneurial companies' financial performance - A developing economy</i>	Financial Environment and Business Development, 4. pp. 29-41. ISSN 2364-5067, Springer International Publishing, Indexing: Thomson-Reuters' Web of Science Conference Proceedings Citation Index - Social Science & Humanities (CPCI-SSH)	2017, http://eprints.ugd.edu.mk/16717/
6	Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste	<i>Entrepreneurial Competition Orientation and Profitability: The Case of a Developing Economy</i>	Procedia - Social and Behavioral Sciences, 207. pp. 652-661. ISSN 1877-0428, ELSEVIER, Indexing: Scopus, Impact factor: SCImago Journal Rank (SJR): 0.156i	2016, http://eprints.ugd.edu.mk/14403/
7	Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Gjoreski, Gjoko	<i>Анализа на степенот на ориентација кон потрошувачите во МСП во Р. Македонија</i>	Macedonian International Journal of Marketing, 1 (2). pp. 49-56. ISSN 1857-9795, Indexing: EBSCO	2015, http://eprints.ugd.edu.mk/13329/
б) Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови				
8.	Hourvoulides, Nikolas and Davcev, Ljupco	<i>Banking concentration and developments in FYROM: A country in transition.</i>	Cogent Economics & Finance. ISSN 2332-2039	2014 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/10161 http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/2332203...
9.	Boskov, Tatjana and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco	<i>Digital Innovations In The World Of Finance.</i>	SocioBrains, International scientific refereed online journal, 5 (52). pp. 139-144. ISSN 2367-5721	2018 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20995

10.	Boskov, Tatjana and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco	<i>National Payment Systems Development in Balkan Countries.</i>	SocioBrains, International scientific refereed online journal, 5 (52). pp. 237-241. ISSN 2367-5721	2018 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20997
11.	Boskov, Tatjana and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco	<i>The Role of the Central Bank in the National Payment System: Evidence for Macedonia.</i>	SocioBrains, International scientific refereed online journal, 5 (52). pp. 145-152. ISSN 2367-5721	2018 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/20996
12	Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Boeva, Bogdanka	<i>Marketing Strategy and Financial Performance: The Case of Chocolate Industry in Macedonia</i>	Journal of Economics, 1 (1). ISSN 1857-9973, Faculty of Economics – Shtip	2016, http://eprints.ugd.edu.mk/15801/
13	Kareska, Katerina and Davcev, Ljupco	<i>Challenges in modern management and modern business that Macedonian organizations face in gaining competitive advantage.</i>	Journal of Economics. ISSN 1857-9973	2016 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/17527
14	Temjanovski, Riste and Jovanov, Tamara and Sofijanova, Elenica and Davcev, Ljupco	<i>Technological Industrial Development Zone - (DTIDZ) and international business hub: Macedonian experience</i>	Journal of Economics, 1 (2). ISSN 1857-9973	2016, http://eprints.ugd.edu.mk/17094/
15	Nakevska, Aleksandra and Davcev, Ljupco	<i>Lending conditions during the global economic crisis.</i>	Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 11 (1). pp. 262-267. ISSN 1857-923X	2015 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/14740
16	Sofijanova, Elenica and Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco	<i>Basic professional education and permanent improvement – career development paths</i>	International Journal “Knowledge”, 4 (5). pp. 98-102. ISSN 978-608-65653-8-1	2014, http://eprints.ugd.edu.mk/11578/
17	Davcev, Ljupco and Fotov, Risto and Sofijanova, Elenica and Jovanov, Tamara	<i>E-commerce vs. e-banking - similarities and differences</i>	International Journal “Knowledge”, 7. pp. 143-148. ISSN 978-608-65653-7-4	2014, http://eprints.ugd.edu.mk/11579/
18	Madzova, Violeta and Sajnoski, Krste and Davcev, Ljupco Science & Technologies, 4 (7). pp. 116-121. ISSN 1314-4111	<i>The process of de-Euroisation in the Macedonian banking sector in the period of sovereign debt crisis.</i>	Science & Technologies, 4 (7). pp. 116-121. ISSN 1314-4111	2014 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/11576
19	Davcev, Ljupco and Hourvouliades, Nikolas	<i>The structure of GDP as an indicator for economic development: a note on the economy of FYROM.</i>	International Journal of Research in Business Management, 2 (2). pp. 33-42. ISSN 2347-4572	2014 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/10158

20	Davcev, Ljupco and Fotov, Risto and Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica	<i>The impact of mobile technologies on e-banking</i>	International Journal "Knowledge", 4 (5). pp. 256-261. ISSN 978-608-65653-8-1	2014, http://eprints.ugd.edu.mk/11577/
в) Зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји				
21	Hourvoulides, Nikolas and Davcev, Ljupco	<i>The influence of foreign investments on employment and economic growth in FYROM.</i>	International Redete Conference Proceedings: Researching economic development and entrepreneurship in transition economies. ISSN 2233-1034	2014 http://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/10157
22	Rajh, Edo and Budak, Jelena and Ateljevic, Jovo and Davcev, Ljupco and Jovanov, Tamara and Ognjenovic, Kosovka	<i>Entrepreneurial intentions in selected South-East European countries</i>	Economic development and entrepreneurship in transition economies: Is free trade working for transitional and developing economies?, 5 (1). ISSN 978-99938-46-54-3, Faculty of Economics, Banja Luca	2017, http://eprints.ugd.edu.mk/17862/
23	Sofijanov, Elenica and Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco	<i>Commitment and policy to quality</i>	VI International scientific and practical conference: Managing the development of economic and regional systems: an Eurasian perspective, 1 (1). pp. 131-136.	2016, http://eprints.ugd.edu.mk/18682/

5. Има способност за изведување на високообразовна дејност

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Д-р Љупчо Давчев со наставно-образовна и научноистражувачка дејност започнува во 2008 година како волонтер-асистент на Економски факултет при УГД – Штип, каде што бил ангажиран на следниве предмети: Банкарство, Банкарски менаџмент, Монетарна економија, кредитна политика, Финансиски сметководство, Меѓународни сметководствени стандарди, Менаџмент на човечки ресурси, Менаџмент и лидерство. Во тој период д-р Љупчо Давчев одржува вежби по гореспоменатите предмети, подготвува материјали за вежби и помага во подготовка на материјалот за предавање на ресорните професори, помага во прегледувањето и одржувањето на колоквиумите и испитите како тастатор и преглед на тестовите на студентите.

Врз основа на јавен конкурс, кандидатот д-р Љупчо Давчев во октомври 2009 година е избрана во наставно-научно звање помлад асистент на Економски факултет при УГД – Штип, во областа банкарство. Д-р Љупчо Давчев како помлад асистент има одржувано вежби по следните предмети: Банкарство, Банкарски менаџмент, Монетарна економија, Инвестиционен менаџмент, Кредитна политика, Финансиски сметководство, Меѓународни сметководствени стандарди, Менаџмент на човечки ресурси, Менаџмент и лидерство. Основни активности во тој изборен период му биле: одржување на вежби на студентите од прва до четврта студиска година, подготовка на материјали за вежби, дежурање на колоквиуми и испити, преглед на тестовите на студентите, подготовка на студиски програми и елаборати, учество во издавање на годишни зборници на факултетот, организација на меѓународна конференција, и др.

Врз основа на јавен конкурс, кандидатот д-р Љупчо Давчев во октомври 2012 година е избрана во наставно-научно звање асистент на Економски факултет при УГД – Штип, во областа банкарство. Д-р Љупчо Давчев како асистент одржува вежби по следниве предмети: Банкарство, Банкарски менаџмент, Монетарна економија, Инвестиционен менаџмент, Менаџмент на мал бизнис, Кредитна политика, Финансиски сметководство, Меѓународни сметководствени стандарди, Менаџмент на човечки ресурси, Менаџмент и лидерство. Основни активности во тој изборен период му биле: одржување на вежби на студентите од прва до четврта студиска година, подготовка на материјали за вежби, дежурање на колоквиуми и испити, преглед на тестовите на студентите, подготовка на студиски програми и елаборати, учество во издавање на годишни зборници на факултетот, организација на меѓународна конференција и др.

Во октомври 2014 година, кандидатот д-р Љупчо Давчев врз основа на јавен конкурс е избрана во наставно-научното звање доцент во областа банкарство на Економски факултет при УГД – Штип, на која позиција работи до денес. Како доцент, кандидатот ги предава следниве предмети: Банкарство, Банкарски менаџмент, Кредитна политика, Инвестициско банкарство, Електронско банкарство, Монетарна економија. Во времето на академскиот ангажман како *доцент* кандидатот има остварено успешна наставно-образовна и научноистражувачка дејност изразена преку:

- редовно одржување на предавања и вежби;
- објавени преку 35 научни и стручни трудови;
- објавени скрипти и практикуми;
- учества на меѓународни конференции;
- менторства на дипломски трудови;
- менторства на магистерски трудови;
- учество во настава на втор циклус студии;
- член во комисији за оценка на магистерски трудови;
- учество во научни проекти и сл.

Освен преку редовното одржување на предавања и вежби, континуирана работа со студентите и издавање на скрипти, практикуми и трудови, учеството на комисији за одбрана на дипломски и магистерски трудови, наставно-образовната работа на кандидатот д-р Љупчо Давчев се гледа и потврдува преку позитивната оценка од самовалуацијата. Во септември 2015 година, кандидатот д-р Љупчо Давчев е избран за продекан на Економски факултет при УГД – Штип, на оваа позиција работи до денес.

Во прилог на документацијата за избор, а согласно со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатот доц. д-р Љупчо Давчев ги достави следните трудови:

Докторска дисертација

Давчев, Љупчо (2011) „Инвестиционо банкарство и портфолио инвестиции-перспективи за развој во Република Македонија“. Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје.

Учебни помагала (скрипта и практикум)

Давчев, Љупчо (2019) „Електронско банкарство - скрипта“. ISBN 978-608-244-602-8. <http://e-lib.ugd.edu.mk/807>

Давчев, Љупчо (2019) „Електронско банкарство - практикум“. ISBN 978-608-244-601-1. <http://e-lib.ugd.edu.mk/806>

Научни трудови објавени во меѓународно научно списание

а) Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија што ќе ја утврди Националниот совет за високо образование

Davcev, Ljupco and Hourvoulides, Nikolas (2017) *Impact of Interest Rate and Inflation on GDP in Bulgaria, Romania and FYROM*, Journal of Balkan and Near Eastern Studies, 20 (1). pp. 131-147. ISSN 1944-8953 Indexing: **Thomson Reuters Social Sciences Citation Index (SSCI) 0,466**

Rajh, Edo and Jovanov, Tamara and Budak, Jelena and Ateljevic, Jovo and Davcev, Ljupco and Ognjenovic, Kosovka (2018) *Youth and Entrepreneurial Intentions in four South-East European Countries*. International Review of Entrepreneurship (IRE), 16 (3). pp. 355-382. ISSN 2009-2822, Indexing: **Thomson-Reuters' Web of Science ESCI citations index** <http://eprints.ugd.edu.mk/20530/>

Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Boeva, Aneta (2018) *Market segmentation factors: analysis of the confectionery industry in Macedonia*. Macedonian International Journal of Marketing, 4 (8). pp. 79-97. ISSN 1857-9787, Indexing: **EBSCO** <http://eprints.ugd.edu.mk/20286/>

Davcev, Ljupco and Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica (2018) *Why Can't We Make It? The Cardinal Business Sins of Domestic Companies in a Transitional Economy*. Regional Studies on Economic Growth, Financial Economics and Management, 7. pp. 119-138. ISSN 2364-5067, Springer International Publishing, Indexing: **Thomson-Reuters' Web of Science Conference Proceedings Citation Index - Social Science & Humanities (CPCI-SSH)** <http://eprints.ugd.edu.mk/19740/>

Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste (2017) *Impact of integrated communication on entrepreneurial companies' financial performance - A developing economy*. Financial Environment and Business Development, 4. pp. 29-41. ISSN 2364-5067, Springer International Publishing, Indexing: **Thomson-Reuters' Web of Science Conference Proceedings Citation Index - Social Science & Humanities (CPCI-SSH)** <http://eprints.ugd.edu.mk/16717/>

Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste (2016) *Entrepreneurial Competition Orientation and Profitability: The Case of a Developing Economy*. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 207. pp. 652-661. ISSN 1877-0428, ELSEVIER, Indexing: **Scopus, Impact factor: SCImago Journal Rank (SJR): 0.1561** <http://eprints.ugd.edu.mk/14403/>

Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Gjoreski, Gjoko (2015) *Анализа на степенот на ориентација кон потрошувачите во МСП во Р. Македонија*. Macedonian International Journal of Marketing, 1 (2). pp. 49-56. ISSN 1857-9795, Indexing: **EBSCO** <http://eprints.ugd.edu.mk/13329/>

б) Научно списание во кое трудовите кои се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови

Hourvoulides, Nikolas and Davcev, Ljupco (2014) *Banking concentration and developments in FYROM: A country in transition*. Cogent Economics & Finance. ISSN 2332-2039

Boskov, Tatjana and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco (2018) *Digital Innovations In The World Of Finance*. SocioBrains, International scientific refereed online journal, 5 (52). pp. 139-144. ISSN 2367-5721

Boskov, Tatjana and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco (2018) *National Payment Systems Development in Balkan Countries*. SocioBrains, International scientific refereed online journal, 5 (52). pp. 237-241. ISSN 2367-5721

Boskov, Tatjana and Radjenovic, Zarko and Davcev, Ljupco (2018) *The Role of the Central Bank in the National Payment System: Evidence for Macedonia*. SocioBrains, International scientific refereed online journal, 5 (52). pp. 145-152. ISSN 2367-5721

Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Boeva, Bogdanka (2016) *Marketing Strategy and Financial Performance: The Case of Chocolate Industry in Macedonia*. Journal of Economics, 1 (1). ISSN 1857-9973, Faculty of Economics – Shtip <http://eprints.ugd.edu.mk/15801/>

Kareska, Katerina and Davcev, Ljupco (2016) *Challenges in modern management and*

modern business that Macedonian organizations face in gaining competitive advantage. Journal of Economics. ISSN 1857-9973

Temjanovski, Riste and Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco (2016) *Technological Industrial Development Zone - (DTIDZ) and international business hub: Macedonian experience*. Journal of Economics, 1 (2). ISSN 1857-9973 <http://eprints.ugd.edu.mk/17094/>

Nakevska, Aleksandra and Davcev, Ljupco (2015) *Lending conditions during the global economic crisis*. Knowledge - International Journal, Scientific and Applicative Papers, 11 (1). pp. 262-267. ISSN 1857-923X

Sofijanov, Elenica and Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2014) *Basic professional education and permanent improvement – career development paths*. International Journal “Knowledge”, 4 (5). pp. 98-102. ISSN 978-608-65653-8-1 <http://eprints.ugd.edu.mk/11578/>

Davcev, Ljupco and Fotov, Risto and Sofijanov, Elenica and Jovanov, Tamara (2014) *E-commerce vs. e-banking - similarities and differences*. International Journal “Knowledge”, 7. pp. 143-148. ISSN 978-608-65653-7-4 <http://eprints.ugd.edu.mk/11579/>

Madzova, Violeta and Sajnoski, Krste and Davcev, Ljupco (2014) *The process of de-Euroisation in the Macedonian banking sector in the period of sovereign debt crisis*. Science & Technologies, 4 (7). pp. 116-121. ISSN 1314-4111

Davcev, Ljupco and Hourvoulides, Nikolas (2014) *The structure of GDP as an indicator for economic development: a note on the economy of FYROM*. International Journal of Research in Business Management, 2 (2). pp. 33-42. ISSN 2347-4572

Davcev, Ljupco and Fotov, Risto and Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica (2014) *The impact of mobile technologies on e-banking*. International Journal “Knowledge”, 4 (5). pp. 256-261. ISSN 978-608-65653-8-1 <http://eprints.ugd.edu.mk/11577/>

Меѓународни научни публикации: научни трудови презентирани на меѓународни научни собири

в) Зборник на рецензирани научни трудови презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји

Hourvoulides, Nikolas and Davcev, Ljupco (2014) *The influence of foreign investments on employment and economic growth in FYROM*. International Redete Conference Proceedings: Researching economic development and entrepreneurship in transition economies. ISSN 2233-1034

Rajh, Edo and Budak, Jelena and Ateljevic, Jovo and Davcev, Ljupco and Jovanov, Tamara and Ognjenovic, Kosovka (2017) *Entrepreneurial intentions in selected South-East European countries*. Economic development and entrepreneurship in transition economies: Is free trade working for transitional and developing economies?, 5 (1). ISSN 978-99938-46-54-3, Faculty of Economics, Banja Luka <http://eprints.ugd.edu.mk/17862/>

Sofijanov, Elenica and Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2016) *Commitment and policy to quality*. VI International scientific and practical conference: Managing the development of economic and regional systems: an Eurasian perspective, 1 (1). pp. 131-136. Штип, Р. Македонија <http://eprints.ugd.edu.mk/18682/>

Во прилог на документацијата за избор, а согласно со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатот доц. д-р Љупчо Давчев достави и сертификати за учество во меѓународни конференции, работилници и проекти.

Учество на конференции и работилници во земјава и во странство

Rajh, Edo and Jovanov, Tamara and Budak, Jelena and Davcev, Ljupco and Ateljevic, Jovo and Ognjenovic, Kosovka (2018) *Entrepreneurial Intentions in Selected Southeast European Countries*. In: Entrepreneurship and knowledge-based economy, 14-15 Feb 2018, Zagreb, Croatia. <http://eprints.ugd.edu.mk/19660/>

Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste and Mitev, Goran (2017) *Make it happen: business steps for competitive market positioning of SMEs in developing economy*. In: 22nd EBES Conference, 24-26 May 2017, Rome, Italy. <http://eprints.ugd.edu.mk/17863/>

Rajh, Edo and Budak, Jelena and Ateljevic, Jovo and Davcev, Ljupco and Jovanov, Tamara and Ognjenovic, Kosovka (2016) *Redete 2016: Entrepreneurial Intentions in Selected South - East European Countries*. In: Researching Entrepreneurship and Economic Development 2016, Oct 2016, Belgrade, Serbia. <http://eprints.ugd.edu.mk/16594/>

Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2016) *BREXIT - what happened*. In: Euro-Asia Forum in Politics, Economics and Business (EAFPEB), 21-22 July 2016, Belgrade, Serbia. <http://eprints.ugd.edu.mk/16149/>

Sofijanov, Elenica and Jovanov, Tamara and Andronikov, Darko and Davcev, Ljupco and Janevski, Aco (2016) *Management system of personality corelated with organizational behavior*. In: The teacher of the future - Ninth International Scientific Conference, 17-19 June 2016, Durres, Republic of Albania. <http://eprints.ugd.edu.mk/15968/>

Sofijanov, Elenica and Jovanov, Tamara and Andronikov, Darko and Davcev, Ljupco and Janevski, Aco (2016) *Differentiation and integration in building of organizational structure*. In: The teacher of the future - Ninth International Scientific Conference, 17-19 June 2016, Durres, Republic of Albania. <http://eprints.ugd.edu.mk/15969/>

Davcev, Ljupco and Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica (2016) *The cardinal business sins of domestic companies in a transitional economy*. In: 19th EBES Conference - Istanbul, May 26-28 2016, Istanbul, Turkey. <http://eprints.ugd.edu.mk/16147/>

Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2015) *Влијанието на владините субвенции за странските директни инвестиции, наспроти нивниот ефект врз економскиот раст*. In: Ефектот на странските директни инвестиции во технолошко индустриските развојни зони врз македонската економија, 03 Dec 2015, Stip, Macedonia. <http://eprints.ugd.edu.mk/14404/>

Jovanov, Tamara and Sofijanov, Elenica and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste (2015) *Impact of integrated communication on entrepreneurial companies' financial performance: a developing economy*. In: 16th EBES Conference, May 2015, Istanbul, Turkey. <http://eprints.ugd.edu.mk/13772/>

Научен проект (од национално и од меѓународно значење)

Davcev, Ljupco and Jovanov, Tamara and Rajh, Edo and Budak, Jelena (2018) *Испитување на претприемачкиот потенцијал со фокус на претприемачките намери на младите лица во земја во развој*. Проект финансиран од Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип во соработка со Економски институт – Загреб, Хрватска <http://eprints.ugd.edu.mk/19664/>

Sofijanov, Elenica and Temjanovski, Riste and Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2015) *Јакнење на деловните капацитети на жените претприемачи во Република Македонија, како земја во развој (2015-2018)*. Проект финансиран од Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, <http://eprints.ugd.edu.mk/12766/>

Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2014) *Проект за обуки за теоретски и практични знаења и вештини на претприемачи од областа на менаџментот, маркетингот и финансиите „Сега, но како!?“*. Проект во соработка со Општина Штип <http://eprints.ugd.edu.mk/11838/>

Кратка евалуација на сите трудови:

Евалуација на докторската дисертација

„Инвестиционо банкарство и портфолио инвестиции - перспективи за развој во Република Македонија“

Докторската дисертација „Инвестиционо банкарство и портфолио инвестиции - перспективи за развој во Република Македонија“ од д-р Љупчо Давчев опфаќа теми поврзани со основата, начинот и принципите на работа на инвестициските банки и нивното место во финансискиот систем со посебен осврт на портфолио инвестициите како неразделен дел за успешно функционирање при инвестирањето. Објаснувајќи го во целост инвестициското банкарство и степенот на развој кој го има достигнато во својата работа, оваа дисертација дава основа, анализа и правци за перспективен развој на инвестициското банкарство во Република Македонија.

Кандидатот добро го обработил подрачјето на научно истражување. инвестициското банкарство и портфолио инвестициите се делови од финансискиот систем кои веќе неколку децении ја креираат економската иднина во развиените земји. Експанзијата на овој сектор,

во поглед на големината и географската покриеност, придонесува и влијае на делокругот, но и на структурата на економијата и финансискиот систем во целина.

Развојот на инвестициското банкарство е во суштина поврзан со развојот на капиталните и соединети финансиски пазари каде што активностите на инвестициското банкарство се позиционирани. Развојот на капиталните и финансиските пазари е рефлексивна интеракција помеѓу определени економски сили од една страна и регулаторните рамки од друга страна. Во согласност со ова треба да се спомене дека институционалните и социјалните фактори се поврзуваат со дистрибуцијата и употребата на правата на сопственост на финансиските инструменти и начинот на кој ова ги ефектира структурата и промените во карактерот на индустријата.

Доколку би се анализирале идните случувања во финансискиот систем и покрај периодичните падови, економските, социјалните и институционалните фактори би требало да продолжат со нивното влијание во однос на експанзија и дополнително ширење на инвестициското банкарство, со што промените во регулаторната рамка на финансискиот систем на глобално ниво, неизбежно ќе следат. Сосема очекувано е глобализацијата на светската економија да донесе пораст во релативното значење на инвестициското банкарство во земји како што е Република Македонија, а со тоа и целосен напредок на финансискиот систем во државата. И покрај поместувањето од овој тренд, поради последната финансиска криза, сепак е јасно дека местото на финансиските пазари и инвестициското банкарство се наоѓа во центарот на глобалното банкарство и финансии.

Токму поради ова, доследната обработка на инвестициското банкарство и портфолио инвестициите на меѓународно ниво придонесува во поставување на добра основа за примена на воспоставените начини на работа и во нашата држава. Очекувано е дека начинот на инвестирање и анализа од страна на банките ќе се движи во друг правец со понатамошното навлегување на инвестициското банкарство и заземање на соодветното место во нашиот финансиски систем. Опфатените инструменти и техники на инвестициското банкарство и портфолио инвестициите се добра теоретска основа за начинот на кој би требало да се анализира и соодветно да се реагира при работата на инвестициските банки во Република Македонија. Оваа тема има придонес како во однос на научното обработување на целосната процедура која се користи при инвестирањето, така и во однос на практичната примена на овие анализи при инвестирање од страна на банките. На ист начин, трудот настојува преку научната обработка на техниките и инструментите на инвестициското банкарство да го објасни начинот на кој тие се применуваат во пракса. Оваа докторска тема претставува заокружен приказ на современите концепти на инвестициското банкарство и можностите за нивна примена во Република Македонија.

Евалуација на учебно помагало (скрипта) од областа банкарство Електронско банкарство - скрипта

Во скриптата „Електронско банкарство“ се застапени четири тематски точки. Во првата точка насловена како „Електронско банкарство - поим и дефиниција“ авторот се фокусира на дефинирање на тоа што претставува електронското банкарство, како и развојот, етапите на развој и влијанијата кои се застапени во етапите на развој на електронското банкарство. Во оваа глава авторот објаснува и кои технологии и системи, како и уреди за имплементација на електронското банкарство се застапени во развиените западноевропски земји, од кои поголем дел се прифатени и во Р. Македонија, од страна на клиентите и банките.

Втората точка ги адресира предностите и недостатоците на електронското банкарство. Се разбира дека овие предности и недостатоци се анализираат од двете страни, односно од страна на клиентот и од страна на понудувачот на овој тип на банкарство, а тоа се банките. Поделбата овде е направена со причина да се издвојат различностите и да се воочат сличностите во однос на предностите и недостатоците и од страна на клиентите и од страна на банката.

Во третата точка од трудот авторот ги објаснува законските регулативи на меѓународно ниво, потоа законската регулатива во Р. Македонија, ризиците при употреба на електронското банкарство и заштитата од таквите ризици. Авторот во оваа глава објаснува

дека брзиот развој на интернетот во светски размери и развојот на електронската трговија создадоа нови можности за измами и злоупотреби на интернет кои можат да се случат при електронските плаќања. Ова претставува сè поголема грижа и за потрошувачите и за банките, поради што се бараат адекватни одговори на овој проблем и на национално и на меѓународно ниво. Надминувањето на безбедносните ризици бара напори за колективна акција во земјите, учесниците на пазарот и регулаторните тела, со цел да се постигнат унифицирани стандарди за електронско работење. Предуслов за спроведување на разни трансакции преку интернет, вклучувајќи и електронски плаќања, е дека постои правна еднаквост помеѓу хартиените и електронски форми на плаќање, што е и една од целите на законите за електронска трговија.

Четвртата точка Електронското банкарство во Р. Македонија - состојби и анализи реално ја отсликува ситуацијата на употреба и примена на електронското банкарство во финансискиот систем на Р. Македонија. Македонскиот банкарски сектор води активна битка за промовирање на нови технологии на е-банкарство кон своите клиенти. Иако е очигледно дека целиот труд има ефект по бројот на сметки кои се отвораат и прегледуваат онлајн и сè поголемиот број на трансакции кои се вршат преку интернет – сепак секторот останува доста неразвиен во нашата земја. Старите навики тешко се менуваат, па клиентите остануваат пасивни кон најавените новитети или ги користат во ограничена форма. Тоа најлесно се гледа по користењето на платежните картички како средство за повлекување готовина наместо како средство за безготовинско плаќање.

Наредната декада ќе биде од огромен предизвик за банкарскиот сектор бидејќи ќе биде под притисок на внесување нови и порадикални иновации и од друга страна задржување на довербата на своите клиенти. Исто така останува огромниот предизвик да се подигне свеста на македонскиот клиент, без разлика дали е правно или физичко лице за предностите на е-банкарството. Како сфера на услуги е-банкарството нуди низа бенефити и за понудувачот и за корисникот на услугите. Брзиот проток на информации, краткото време на вршење трансакции, универзалноста на пристапот од која било локација во кое било време, намалените трошоци за работа и останатите позитивни аспекти кои произлегуваат од електронското банкарство се од огромна полза за економија во развој како нашата.

Евалуација на учебно помагало (практикум) од областа банкарство „Електронско банкарство – практикум“

Во практикумот „Електронско банкарство“ се застапени две тематски точки. Во првата точка насловена како „Електронско банкарство во банките во Р.Македонија“ авторот се фокусира на објаснување и анализа на тоа што се случува во македонските банки од аспект на примена и имплементација на електронското банкарство. Во оваа глава авторот објаснува и кои технологии и системи, како и уреди за имплементација на електронското банкарство се застапени и прифатени во Р. Македонија од страна на клиентите и банките. Овде до детали се објаснува што се применува во секоја банка во Р. Македонија, од токени, мобилни програми за електронско банкарство, веб услуги, пос терминали, платежни картички итн.

Втората точка ги адресира платежните картички и нивната примена во Р. Македонија. Овој дел се фокусира на дефинирање на платежните картички, предности и недостатоци во користењето, класификација на платежните картички, нивна примена, како и можните злоупотреби и начини на заштита. Оваа глава ја објаснува и примената на платежните картички во Р. Македонија, анализа на употребата во последните години, како и злоупотребите кои се забележани во Р. Македонија.

Евалуација на научен труд под реден број 1

Impact of Interest Rate and Inflation on GDP in Bulgaria, Romania and FYROM.

Влијанието на каматните стапки и инфлацијата врз растот на БДП беше предмет на долги дебати и многу истражувачки студии: од чисто теоретска анализа на каналите преку кои се остварува ова, до емпириски студии на широк панел на земји. Поради овие споделени аргументи за влијанието на каматните стапки и инфлацијата врз растот на БДП, како

област на анализа во овој труд, ги зедовме Македонија, Бугарија и Романија. Првата земја не е дел од ЕУ, последните две се, но не се членки на еврозоната. Целта на анализата е да се испита влијанието на овие варијабли врз БДП, од една страна во земјата која сè уште е на пат да влезе во ЕУ, а од друга страна за двете земји кои се очекува да влезат во заедничката монетарна унија. Трудот ја испитува постојната теорија за да создаде аналитичка рамка за влијанието на каматната стапка и инфлацијата врз БДП, а потоа квантитативно да ја оцени важноста на овие варијабли за економскиот раст во трите земји. Се спроведуваат анализа на ко-интеграција со три варијабли (каматна стапка, инфлација и раст на БДП) и Granger causality анализа за да се испитаат односите меѓу овие варијабли. Unit root тестови ќе се применуваат со цел да се испитаат односите меѓу соодветните серии на податоци. Нашиот цел период е од 2000 г. до денес, нудејќи релативно позитивен прв период до доаѓањето на должничката криза до крајот на 2000-тите, што доведе до строги мерки на штедење и дефлациски гапови во повеќето земји. Основна цел на овој труд е да ги истражи врските помеѓу монетарните и фискалните мерки, особено за земјите во развој кои се стремат кон економски раст без силна домашна валута.

Евалуација на научен труд под реден број 2

Youth and Entrepreneurial Intentions in four South-East European Countries.

Во трудот се комбинирани варијаблите од Теоријата на планираното однесување со дополнителни варијабли кои ги објаснуваат карактеристиките на личноста и контекстуалните променливи во општеството, со цел да се објаснат претприемачките намери на младите лица, преку примерок од 1200 студенти по економија и бизнис во четири земји од Југоисточна Европа: Босна и Херцеговина, Хрватска, Македонија и Србија. Резултатите покажуваат дека меѓу овие четири земји, претприемничките намери се највисоки во Македонија. Ова може да се објасни со личните перцепции на испитаниците, како што се личниот (релативно позитивен) став кон претприемништвото и перцепираната контрола на однесувањето (колку лицата веруваат дека самите придонесуваат за работите да се случат), кои позитивно влијаат на претприемничките намери и кои во просек се поголеми во Македонија. Друг впечатлив наод, спротивен од наодите во досегашната литература, е недостатокот на објаснување на моќта на контекстуалните варијабли (особено на бариерите за претприемништво) во овие земји кои се познати по нивната лоша бизнис клима. Оваа студија покажува дека иако младите лица во овие четири земји во транзиција имаат позитивен став кон претприемништвото, тие не покажуваат јасна претприемачка намера. Трудот ја дополнува постојната научна литература, а резултатите од него може да служат како основа за институционални и образовни промени.

Евалуација на научен труд под реден број 3

Market segmentation factors: analysis of the confectionery industry in Macedonia.

Трудот го разработува сегментирањето на пазарот, како значајна маркетиншка активности, поаѓајќи од изборот на стратегијата на сегментација (недиференцирана, диференцирана, концентрирана или микромаркетинг) во зависност од балансот што треба да го постигне претпријатието во однос на перцепираната дополнителна вредност и трошоците за остварување на истата. Ја прикажува сегментацијата како чекор кој може и треба да го открие: начинот на однесување при купување и навики во користење на производите; подготвеноста да се плати повисока цена за повисок квалитет; степенот на лојалност на брендот; потребите; социјалниот статус, концептот за себеси, животниот стил. Се поставува логичен след на активности, според кој по одредувањето на правецот на движење на сегментацијата, потребно е да се утврдат и методите/факторите по кои ќе се делат и опишуваат различните сегменти на потрошувачи, врз основа на соодветни карактеристики, за да може подобро да се разбере профилот на потрошувачите во секој поединечен сегмент, сличностите помеѓу потрошувачите во рамките на еден сегмент и сличностите и разликите помеѓу сегменти. Во трудот се прикажуваат и методи/фактори за сегментација: географски фактори; демографски фактори; психографски фактори. Се заклучува дека сегментацијата на пазарот овозможува зголемување на конкурентската предност преку можноста да се креира соодветна понуда која најдобро ќе ги задоволува

потребите на потрошувачите во споредба со конкурентските, а како резултат на доброто познавање на сегментите на пазарот.

Евалуација на научен труд под реден број 4

Why Can't We Make It? The Cardinal Business Sins of Domestic Companies in a Transitional Economy

Оваа анализа е фокусирана на деловните практики на компаниите во транзициска економија (Република Македонија), со фокус на финансиските и маркетиншките аспекти на работењето, вклучувајќи: различни начини на финансирање на компаниите во рана фаза на развој, алтернативни начини на финансирање, почетни инвестиции, финансирање на работен капитал, истражување на пазарот; пазарна ориентација; имплементација на елементи на маркетинг стратегија. Трудот е развиен врз основа на две хипотези: проактивен пристап на пазарот е значително корисен за финансиското работење на компаниите и соодветните начини на финансирање се клучни за опстанокот и растот. Резултатите покажуваат дека компаниите во опфатената транзициска економија имаат многу ограничувања во анализираните активности: недостаток на користење на различни начини на финансирање; несоодветна употреба на финансирање на обртни средства; неписменост во врска со управувањето со финансиите и инвестициите; само повремена имплементација на истражување на пазарот; средно ниво на пазарна ориентација; недостатоци во креирањето и примената на неколку елементи од маркетинг стратегијата. Анализата открива поврзаност на истражување на пазарот, повисоките нивоа на пазарна ориентација и имплементација на одредени елементи на маркетинг стратегија со повисока профитабилност. Трудот придонесува за елиминација на перцепираните слабости, со што се создава можност за понатамошен раст и развој. Резултатите

исто така може да обезбедат база и поддршка за истражување во други транзициони економии.

Евалуација на научен труд под реден број 5

Impact of integrated communication on entrepreneurial companies' financial performance - A developing economy

Овој труд ја анализира тековната состојба на маркетиншките комуникациски процеси применувани од претприемничките компании во рамките на транзициска економија и влијанието на интегрираните комуникации врз профитабилноста. Резултатите посочуваат на позитивна врска, односно користењето на интегрирана комуникација доведува до зголемување на профитабилноста. Сепак, наместо интегрирани комуникации, компаниите, без оглед на големината, им даваат приоритет на економската пропаганда и промоцијата на продажбата; најчесто користат нелични, масовни медиуми, главно телевизија. Од трудот може да се заклучи дека комбинација на неколку елементи од промотивниот микс, односно примена на интегрирани маркетинг комуникации влијае позитивно на профитабилноста; исто така и комбинацијата на медиуми за промоција има позитивно влијание врз профитабилноста. Заклучокот сугерира дека спроведување на интегрирана маркетинг комуникација резултира со позитивен ефект врз финансиските перформанси и ги зголемува шансите за инвестирање во понатамошниот развој.

Евалуација на научен труд под реден број 6

Entrepreneurial Competition Orientation and Profitability: The Case of a Developing Economy

Главната цел на овој труд е да се потврди значењето на имплементација на конкурентска ориентација (CO) како дел од пазарната ориентација за финансиските перформанси на претприемничките мали и средни претпријатија во економија во развој. Целите се: 1. Да се измери нивото на секоја од варијаблите на скалата (CO1: Раководството континуирано ги анализира предностите и слабостите на конкурентите; CO2: Редовно ги користиме информациите за нашите конкуренти во креирањето на стратегија; CO3: Кога натпреварувачот започнува кампања кон нашата позиција на пазарот, ние преземаме итна акција; CO4: Насочуваме клиенти, каде што имаме или можеме да развиеме конкурентска

предност, CO5: Ја креираме нашата стратегија врз основа на детална и ефективна анализа на конкурентите). 2. Да се утврди просечното ниво на конкурентска ориентација во претприемничките мали и средни претпријатија; 3. Да се докаже ефектот на конкурентска ориентација врз профитабилноста. Резултатите покажуваат дека компаниите од различни големини демонстрираат различно ниво на имплементација на конкурентска ориентација т.е. средни претпријатија имплементираат повисоки нивоа на секоја анализирана варијабла на CO, отколку малите компании. Резултатите, исто така, ги потврдуваат значајните врски меѓу петте димензии на CO, како и нивниот однос со профитабилноста на анализираниите компании. Исто така, беше откриено и директно влијание на нивото на имплементација на CO врз профитабилноста на работењето. Трудот има некои практични импликации: докажува дека за да се постигне повисок финансиски перформанс, малите и средните претпријатија мора да усвојат и да спроведат повисоко ниво на конкурентска ориентација, како дел од процесот на пазарна ориентација.

Евалуација на научен труд под реден број 7

Анализа на степенот на ориентација кон потрошувачите во МСП во Р. Македонија

Основна цел во трудот е преку анализата на степенот на ориентација кон потрошувачите да се добие јасна претстава за тековната состојба во домашните МСП во однос на анализа на потрошувачите, со што ќе се создаде основа за воочување на недостатоци, како и за предлог-измени и подобрувања на состојбите. Резултатите посочуваат дека: просечните вредности на ориентација кон потрошувачите на домашните МСП се на средно ниво, а пронајдена е и врска помеѓу подобрите финансиски резултати и повисокиот степен на ориентација кон потрошувачите. Според тоа, во трудот се предложени корекции во тековните практики на претпријатијата, со кои ќе се зголеми нивото, т.е. степенот на ориентација кон потрошувачите.

Евалуација на научен труд под реден број 8

Banking concentration and developments in FYROM: A country in transition

Македонија припаѓа на економиите во транзиција кои беа сведоци на значајни структурни промени во нивните домашни пазари во текот на 2000-тите. Ние ја испитуваме еволуцијата на банкарството, конкуренцијата од 2003 до 2011 година која го опфаќа првиот период на економски раст проследено со акутна финансиска криза која сè уште ги загрозува европските земји. Ние го применуваме индексот Херфиндал-Хиршман и CR3 и CR5 индикаторите за да се направи проценка на банкарската концентрација на пет индустриски варијабли. Нашите наоди го покажуваат тоа дека пазарот постојано работи под олигополски, ако не и монополски, услови каде што водечките три или пет институции доминираат на пазарот. Странските новодојденци и развојот на законодавството не ја сменија ситуацијата во текот на изминатите 10 години и клиентите на банката се чини дека ги задржаа своите преференци непроменети, останувајќи лојални на нивните претходни избори. Овој труд го анализира банкарскиот сектор и неговата профитабилност од 2008 година и за време на економската криза, како и оперативните перформанси и идните трендови во врска со овој сектор.

Евалуација на научен труд под реден број 9

Digital Innovations In The World Of Finance

Овој труд ги анализира дигиталните иновации, кои во последните години во финансиите привлекоа силно влијание од јавните власти и учесниците во финансискиот сектор, поради нивното ветување за намалување или целосно отстранување на неефикасностите во перформансите на малопродажни исплати, вклучувајќи ги и оние поврзани со недиректните трансакции на потрошувачите. Технолошките иновации, исто така, претставуваат предизвици и некои од нив се од правна природа. Со технолошките иновации кои сè уште се во формативна фаза, од суштинско значење е да се идентификуваат и да се оценат тие предизвици со цел подобро да се разбере кои од нивните апликации ги поттикнуваат и ублажуваат ризиците кои можат да ја дестабилизираат ефикасноста и безбедноста на плаќањата.

Постојчката литература за развој на е-пари е ограничена. Некои автори го лоцираат проблемот со кој се соочува еволуцијата на е-пари на страната на побарувачката. Тие тврдат дека употребата на системите за електронско плаќање бараат многу предуслови, како што се релативно високото ниво на приходи и образование, кои не се неопходни за употреба на други платежни инструменти.

Евалуација на научен труд под реден број 10

National Payment Systems Development in Balkan Countries

Надворешната трговија и меѓународните економски односи на земјите се многу важни, бидејќи тие се засноваат на економскиот интерес на земјите и интересот на нивните економии. Секоја национална економија во процесот на соработка со другите земји го наоѓа својот интерес, ја мери својата позиција и врши поголеми или помали употреби на надворешната трговија, во зависност од степенот на отвореност на економијата кон светотската економија и други фактори кои влијаат врз надворешната трговија. Ова е тесно поврзано со платниот промет. Платежните операции ги претставуваат сите исплати направени во готовина помеѓу домашни (правни и физички лица), како и помеѓу домашни и странски лица. Плаќањата меѓу нив се вршат за стоки и услуги и за трансакции на финансиски средства. Овие работи се вршат преку комерцијалните банки и банката делува како посредник во своето име и ги врши во име на клиентот. Во овој труд се презентирани карактеристиките на платните системи и можности во балканскиот регион.

Евалуација на научен труд под реден број 11

The Role of the Central Bank in the National Payment System: Evidence for Macedonia

Значењето на платниот промет се манифестира преку неговата улога на секоја пазарна економија, како витална компонента на финансиската инфраструктура. Платежниот систем е инфраструктура која овозможува пренос на средства помеѓу субјектите за извршување на нивните меѓусебни обврски. Платежниот систем е основното средство за ефикасно спроведување на монетарната политика на централната банка. Дизајнот од платниот систем во основа треба да ги исполнува спецификациите на одредена земја. Во овој труд се анализира важноста на платниот систем и улогата на Централната банка. На крајот, се поврзуваат јавната политика, централната банка и националниот платен систем и неговата улога за развој на операциите за плаќање.

Евалуација на научен труд под реден број 12

Marketing Strategy and Financial Performance: The Case of Chocolate Industry in Macedonia

Во трудот се анализираат значењето и потребата од маркетинг стратегијата како комплетен план или инструмент специјално дизајниран за да постигне сет од маркетинг цели кои ќе влијаат на финансиските перформанси на компанијата. Имплементацијата на маркетинг стратегија и нејзиното влијание врз финансиските перформанси на компанијата станува многу важна како тема за практичарите, но исто така и за истражувачите заинтересирани за областите на маркетинг и финансии. Маркетинг стратегија предодредува избор на целни пазарни сегменти, позиционирање, маркетинг микс и распределба на ресурси. Авторите предлагаат маркетинг стратегија која вклучува два последователни чекори: прв - сегментација на пазарот и избор на целна група на потрошувачи и втор - креирање на маркетинг микс.

Евалуација на научен труд под реден број 13

Challenges in modern management and modern business that Macedonian organizations face in gaining competitive advantage

Крајот на XX и почетокот на XXI век го означува почетокот на новата „динамична ера“ на бизнисот. Постојаните брзи промени, брзиот индустриски развој и глобализација поттикнуваат на ново размислување за начинот на дејствување на организациите и нивните функции со цел да се добие конкурентна предност. Модерниот менаџмент и модерните бизнис модели се основа за градење на успешна организација која ќе биде конкурентна.

Конкурентна предност е остварени од оние организации кои се подготвени за радикални промени и кои применуваат методи и концепти на континуирано подобрување. Одржлива конкурентска предност се постигнува од организации кои значително се издвојуваат, односно организации кои се способни да ги зголемат своите перформанси во споредба со конкуренцијата, примена на иновативни техники, развој на нови супериорни производи со градење на силен бренд и позитивен имиџ. Имено, трудот го испитува влијанието на современите предизвици врз целокупното функционирање на организации во производството и во услужниот сектор, со цел да се постигне конкурентска предност.

Евалуација на научен труд под реден број 14

Technological Industrial Development Zone - (DTIDZ) and international business hub: Macedonian experience

Трудот го анализира начинот на кој владите на нациите имаат клучна улога во воспоставувањето макроекономска стабилност и обезбедувањето на стабилни политички, правни, макроекономски политики и социјални институции. Овие предуслови создаваат потенцијал за подобрување на националниот просперитет. Се образложува како владите можат да играат важна улога во промовирањето на развојот на продуктивноста преку инвестирање во инфраструктура и вештини, промовирање макроекономска стабилност и обезбедување соодветни рамки за микроекономија. Инвестициите во инфраструктурата го зголемуваат капиталот на земјата и ефикасноста со која може да се користат ресурсите на приватниот сектор. Јавните и приватните инвестиции во образованието и обуката резултираат со работна сила со подобри вештини што доведува до потенцијално повисок степен на продуктивност, поголема конкурентност, пониска невработеност и зголемени приходи и животен стандард. Дел од анализата разработува една од мерките за зајакнување на економскиот развој во РМ - технолошка индустриска развојна зона врз основа на концептот на индустриска слободна зона, за да помогне во обезбедувањето на најефикасна деловна клима во Југоисточна Европа.

Евалуација на научен труд под реден број 15

Lending conditions during the global economic crisis

Овој труд ја анализира работата на банките, која се заснова на неколку значајни карактеристики, меѓу кои се: депозитна и кредитна функција, финансиско посредување, платниот промет, учество во монетарната политика и посредување со дополнителни услуги. Најзастапена функција е кредитирањето на граѓаните и правните субјекти. Всушност, кредитирањето е прифатено како најпрактичен начин на финансирање на инвестициите или покривање на трошоците во време кога е тоа најмногу потребни за клиентот. Светската економска криза посебно ги погоди кредитобарателите, бидејќи ја зголеми побарувачката за кредити од една страна, но од друга страна ги променија условите за добивање заеми, првенствено поради енормното зголемување на кредитниот ризик, односно неможноста на должниците да ги отплаќаат заемите во рамките на договорениот временски период.

Евалуација на научен труд под реден број 16

Basic professional education and permanent improvement – career development paths

Трудот ја анализира потребата од континуирано подобрување на знаењата и вештините на вработените, со цел за напредок во личната кариера. Тековните турбулентни промени во животната средина и наметнатите барања за личен развој на вработените создаваат потреба од фокус и, всушност, инсистираат на откривање на главните индивидуални цели и потребните активности на вработените за постигнување на нивните цели во кариерата. Постојаното подобрување кај сите вработени е всушност неопходност, што дополнително овозможува адаптација на промените во животната средина (промена на потребите на клиентите); промени во организацијата или во желбата на лицето за развој на кариера во иста или друга организација. Се заклучува дека овие процеси придонесуваат за започнување на нов професионален циклус и го подобруваат имиџот на компанијата преку презентација и комуникација на потребите и придонесите на вработените.

Евалуација на научен труд под реден број 17*E-commerce vs. e-banking - similarities and differences*

Во овој труд се прикажуваат разликите и сличностите помеѓу електронската трговија и електронското банкарство, како и нивното значење за работењето на компаниите. Е-трговијата се состои од купување и продавање на информации, производи и услуги преку компјутерски мрежи како што се интернет и електронска размена на податоци (EDI). Е-банкарството е една форма на е-трговија со одредени разлики и особености кои се карактеристични само во е-банкарство. За компаниите електронската трговија носи: разновидност и ниски бариери за влез, значајни можности за намалување на трошоците, капацитет за брзо креирање на деловни процеси и одлични можности за продажба преку границата. Од друга страна, во својата наједноставна форма, електронското банкарство во основа вклучува испорака на информации за банката и нејзините услуги преку почетната страница на интернет. Пософистицираната интернет базирана услуга им овозможува на корисниците пристап до нивните сметки, способност за пренос на пари помеѓу различни сметки, онлајн плаќања или аплицирање за заеми и други финансиски производи. Се заклучува дека секоја од овие потенцијални придобивки придонесува за зголемена конкуренција и способност да преземат лидерство на пазарот од докажани играчи на пазарот.

Евалуација на научен труд под реден број 18*The process of de-Euroisation in the Macedonian banking sector in the period of sovereign debt crisis*

Како и во другите балкански земји, евроизацијата во Република Македонија беше процес кој започна со воведувањето на еврото во ЕУ, прво со поставување на еврото како официјално сидро кон денарот како македонска национална валута, а подоцна и со зголемување на употребата на еврото депозитните и кредитните активности на македонските банки.

Сепак поради шокови создадени во периодот на постфинансиска криза и суверена должничка криза во земјите на еврозоната започна процесот на деевроизација - прво во македонскиот банкарски сектор, а подоцна и во другите сектори на македонската економија.

Овој труд има за цел да ги претстави ефектите од процесот на деевроизација на македонските банки, со анализа на овој феномен во три различни ставки на билансот на состојба на банкарскиот сектор: ликвидни средства, кредитно портфолио и депозитна база, преку методите на споредување и тренд анализа.

Евалуација на научен труд под реден број 19*The structure of GDP as an indicator for economic development: a note on the economy of FYROM*

Кризата на глобално ниво ја потврди потребата за развој на производствениот сектор во Македонија како клучен елемент за намалување на трговскиот дефицит. Ефектите од кризата покажуваат дека Македонија нема економска структура способна за развој без прилив на странски капитал. Прашањето дали економската структура на Македонија е компатибилна со сегашното ниво на развој и дали земјата има одржлив економски развој во последните десет до петнаесет години треба да се одговори негативно.

Всушност, последната економска криза потврди дека развојниот модел што го применува Македонија не е одржлив. Иако процесот на приватизација заврши, приватната сопственост и либерализацијата не ги покажуваат очекуваните ефекти. Компаниите не се конкурентни на меѓународните пазари и не почнаа да создаваат нови продуктивни работни места во производство и извозно ориентирани сектори. На макро ниво, има развиен модел базиран на фиксен девизен курс и слаба економија, хроничен трговски дефицит и потпирање на приливот на странски капитал. Очигледно, економскиот модел треба да се промени. Македонија бара радикална промена на економската политика, со брзо реструктурирање на економијата и нови економски и законските услови за инвестиции во производството и други извозно ориентирани економски сектори. Сите овие треба да се направат паралелно со општиот развој на инфраструктурата и човечките ресурси. Со цел да се започне

инвестицискиот циклус, кој ќе повикува на побрз економски развој, овој труд ја анализира потребата за промена на економската структура, која може да биде анализирана од страна на структурата на БДП, како главен макроекономски агрегат во економијата.

Евалуација на научен труд под реден број 20

The impact of mobile technologies on e-banking

Во овој труд се анализира влијанието на новите мобилни технологии врз работењето на банкарскиот сектор и промените во банкарските услуги. Банкарскиот сектор е под влијание на многу надворешни и внатрешни сили. Во однос на надворешните сили, технолошките промени најверојатно ќе имаат најголемо значење во овој сектор. Тие им помогнаа на банките да ги автоматизираат клучните деловни процеси со интегрирање на нивните системи. Системската интеграција е од суштинско значење за испорачување на истите информации во сите канали на дистрибуција, како што е електронско банкарство, телефонско банкарство, банкарство итн. Некои банки прават значителни инвестиции во мобилните системи за да имплементираат низа видови на деловни вредности преку зголемување на ефикасноста и намалување на трошоците, подобрување на оперативната ефикасност и услуги на клиентите за да обезбедат конкурентна предност. Се заклучува дека и покрај значајните успеси во спроведувањето на е-банкарството на глобално ниво, многу технолошки предизвици остануваат неискористени од страна на банките.

Евалуација на научен труд под реден број 21

The influence of foreign investments on employment and economic growth in FYROM

Односот и влијанието на странските директни инвестиции (СДИ) врз економскиот раст и невработеноста беше предмет на долги дебати. Во глобални рамки, односот помеѓу СДИ и економскиот раст е предмет на многу истражувачки студии: од чисто теоретска анализа на каналите преку кои се остварува ова, мотивите и детерминантите на инвестициите, до емпириските студии на широк панел на земји. Поради овие споделени аргументи за влијанието на странските директни инвестиции врз економскиот раст и невработеноста, како област на анализа во овој труд ја зедеме Македонија, земја во транзиција, која има свои особености во приливите на СДИ, што користи или сака да користи СДИ како форма на брз економски раст. Целта на овој труд е да се испита влијанието на странските директни инвестиции (СДИ) врз економскиот раст и невработеноста во Македонија. Трудот ја испитува постоечката теорија за да создаде аналитичка рамка за односот помеѓу СДИ и економскиот раст и невработеноста, а потоа квантитативно да ја оцени важноста на овие инвестиции во економскиот раст и невработеноста. Теоретската литература, разработена во овој труд, укажува на тоа дека странските директни инвестиции влијаат врз економскиот раст и невработеноста преку следните канали: трансфер на технологија и know-how, надградба на работната сила, интеграција во глобалната економија, зголемување на конкуренцијата и развој во земјата домаќин и реорганизација на домашните фирми и намалување на тешкотиите во спроведувањето на економските политики. Теоретската литература и емпириската литература укажуваат на еднакви заклучоци за влијанието на СДИ врз економскиот раст и невработеноста. Странските директни инвестиции (СДИ) привлекуваат големо внимание и интерес во секоја земја, особено во земјите во транзиција. Оттука, секоја земја-домаќин се залага за промовирање и привлекување на странски директни инвестиции поради нивниот придонес во економијата, нудејќи прифатливи давачки, даноци и финансиски стимулации за привлекување на СДИ. Во овој контекст, напорите што владите ги прават за привлекување СДИ значително ги намалуваат буџетските приходи (поради трошоците за привлекување на СДИ, како и директни субвенции за буџет кои им се дозволени на странските инвеститори) кои инаку би можеле да се користат за инвестиции во образованието и инфраструктурата, што автоматски го забрзува економскиот раст на земјата, која на долг рок станува попривлечна за инвестирање.

Евалуација на научен труд под реден број 22*Entrepreneurial intentions in selected South-East European countries*

Овој труд има за цел да ги истражи претприемничките намери и факторите на влијание кои ги условуваат, во контекст на Југоисточна Европа. Во истражувањето беа анализирани следните варијабли: локус на контрола, склоност кон преземање на ризик, перцепирани фактори за поддршка, личен однос кон претприемништвото, перцептивна контрола во однесувањето, субјективна норма и претприемачка намера. Резултатите покажуваат дека личниот став кон претприемништвото, перцептивната контрола во однесувањето и субјективната норма позитивно и значително влијаат на претприемачката намера. Наодите од истражувањето овозможуваат подобро разбирање на претприемачките намери и факторите кои ги условуваат, во специфичниот посттранзициски контекст на земјите од Југоисточна Европа.

Евалуација на научен труд под реден број 23*Commitment and policy to quality*

Во трудот се посветува внимание на значењето на менаџментот на целосен квалитет, како деловна активност која придонесува за поголема ефективност на работењето на компаниите. Се поставува тезата дека TQM мора да започне на врвот со главниот извршен директор, но исто така и дека средниот менаџмент има особено важна улога - тие не само што мора да ги сфатат принципите на TQM, тие мора да одат понатаму и да ги објаснат истите и на луѓето за кои тие се одговорни. Подготовката и имплементацијата на правилно осмислена политика за квалитет, заедно со континуираниот мониторинг, го прави полесно производството или работата, ги минимизира грешките и го намалува отпадот.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Кандидатот доц. д-р Љупчо Давчев, покрај претходно опишаните наставно-образовни и научноистражувачки активности, има остварено и други активности од стручно-апликативна и организациско-развојна дејност.

Дел од тие активности се публикација на трудови во стручни (научно-популарни) списанија:

Davcev, Ljupco and Nikolovska Vrateovska, Dance (2015) *Влијанието на финансиските институции врз економскиот раст и финансиската стабилност*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, VII (1). pp. 57-67. ISSN 1857- 7628

Sofijanov, Elenica and Jovanov, Tamara and Andronikov, Darko and Janevski, Aco and Davcev, Ljupco (2015) *Managing change through management development process*. XX Savetovanje o biotehnologiji, 1. pp. 479-485. <http://eprints.ugd.edu.mk/14405/>

Davcev, Ljupco and Fotov, Risto and Jovanov, Tamara (2014) *Бизнис интелигенција-историски развој и перспективи*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 6 (6). pp. 65-77. ISSN 1857- 7628

Jovanov, Tamara and Fotov, Risto and Davcev, Ljupco (2014) *Значење и примена на пазарна ориентација во работењето на МСП*. Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 6 (6). pp. 87-99. ISSN 1857- 7628

Во однос на организациско-развојната дејност, кандидатот придонесува со активности во насока на ефикасно функционирање на Економскиот факултет, а со кои се верифицира неговата посветеност и професионалност во високообразовниот процес. Такви се:

1. Продекан на Економскиот факултет при УГД од 2015 година до денес;
2. Членство во организациски и меѓународни уредувачки одбори на меѓународни списанија во земјава и во странство:

Д-р Љупчо Давчев е член на уредувачки одбор и рецензент во научни списанија во земјава и во странство, како што се:

Journal of economics (<http://js.ugd.edu.mk/index.php/JE/about/editorialTeam>), Издавач: Економски факултет, Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, во организациски одбор;

Eurasian Journal of Business and Management (<https://eurasianpublications.com/Eurasian-Journal-of-Business-and-Management/Editorial-Board.aspx>), Издавач: Eurasian Publications, Турција, во меѓународен уредувачки одбор, индексирани во: EconLit, Ulrich's

Periodicals Directory, Scilit, Google Scholar, ECONIS, CrossRef, Directory of Research Journals Indexing, Open Academic Journals Index, SHERPA/Romeo, EZB - Electronic Journals Library, WorldCat, J-Gate, NewJour, DOAJ, RePEc, ProQuest;

3. Учество во факултетски комисији;
4. Учество во изработка на елаборати за прв и втор циклус студии на факултетот;
5. Учество на неколку работилници;
6. Учество во проекти и сл.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во согласност со Законот за високо образование и Правилникот за единствените критериуми за избор во наставни, наставно-научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и по деталното разгледување на комплетно доставената документација пропишана во Конкурсот, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот доц. д-р Љупчо Давчев ги исполнува сите услови за избор во наставно-научно звање вонреден професор.

Комисијата цени дека кандидатот Љупчо Давчев, доктор по економски науки од областа банкарство, покрај доставената комплетна документација по објавениот конкурс, како и исполнување на законските услови за избор во звање вонреден професор, покажува и перманентен интерес и желба за научно напредување. Кандидатот се истакнал со плодна педагошка активност, прикажувајќи висок корпус на знаење и стручност, како помлад асистент, а подоцна и во звањето асистент и доцент на повеќе предмети од областа банкарство што ги изведува на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип во изминатиот период.

Неговата ориентација за системски пристап кон непосредната и пошироката област, како и стручноста со која владее во наставно-научната област Банкарство, за којашто кандидатот конкурира ја потврдува посветеноста и континуитетот на научноистражувачката работа на кандидатот д-р Љупчо Давчев. Ова се потврдува и со многуте објавени научни и стручни трудови, учество на меѓународни и домашни конференции и семинари со научна проблематика.

Стручно-апликативната и организациско-развојната дејност исто така се дел од биографијата и работното искуство на кандидатот, утврдено преку публикуваните трудови во стручни научно-популарни списанија, презентации на стручни конференции, учеството во комисији, организациски и уредувачки одбори на меѓународни списанија, организација на конференции, изготвување на елаборати и проекти. Стручно-апликативната и организациско-развојната дејност на д-р Љупчо Давчев и неговата посветеност на Факултетот се гледаат и преку неговото дејствување од 2015 година како продекан.

Врз основа на наставно-образовната, научноистражувачката, стручно-апликативната и севкупната активност во периодот од избор во доцент до денес, Комисијата го верификува научниот и стручен развој на кандидатот доц. д-р Љупчо Давчев преку остварените 289 поени (НО+НИСУ+САОР) во долунаведената табела.

Според изнесеното, Комисијата има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Економски факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, доц. д-р Љупчо Давчев да биде избран во звањето вонреден професор во научната област банкарство.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Биљана Ангелова, редовен професор, претседател, с.р.
 Д-р Климентина Попоска, редовен професор, член, с.р.
 Д-р Неда Петроска-Ангеловска, вонреден професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р.б.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4.	Избор во звање доцент	1	30	/		30
	ВКУПНО	30				
Р.б.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
3.	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, втор автор, останати автори) (р.бр.1 и р. бр.6)	/	/	2	15*2=15	30
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори)	(прв автор р.бр 4, 17, 19, 20 – вкупно 4) 4x9x1 поени= 36 поени (втор автор р.бр. 3, 8, 12, 13, 15– вкупно 5) 5x6x1 поени= 30 поени (останати автори р.бр.2, 5, 7, 9, 10, 11, 14, 16, 18– вкупно 9) 9x3x1 поени= 27 поени Вкупно=36+30+27= 93 поени				93
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир (р.бр. 21, 22, 23)	1	2	2	3	8
6.	Пленарно предавање на научен собир (р.бр.27)	/	/	1	6	6
9.	Учество на научен собир со реферат (постер/ усно), концерт во земјата и во странство - во земјава (р.бр. 31, 35) - во странство (р.бр. 28, 29, 30, 32, 33, 34)	2	1,5	6	2	15
10.	Одбранета докторска теза	1	8			8
13.	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	1	2	/	/	2
15.	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	1x4 поени = 4 поени 1x1 поен = 1 поени				5
17.	Уредник на зборник на трудови од научен собир (р.бр.23)	1	1	/	/	1
19.	Член на организационен или научен одбор на научен собир, фестивал (р.бр.23)	1	1	/	/	1
22.	Студиски престој во странство	2x8 поени = 16 поени				16
23.	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати)	1x1 поен = 1				1
	ВКУПНО	186				

Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјава		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
5.	Труд во стручно (научно-популарно) списание (р.бр. 36, 37, 38, 39)	4	2	/	/	8
6.	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир (р.бр. 24, 25, 26, 27)	/	/	4	3	12
13.	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	1	5	/	/	5
17.	Елаборати и експертизи	10	2	/	/	20
24	Продекан	1	8	/	/	8
28.	Член на факултетски орган, комисија	10	2	/	/	20
ВКУПНО		73				
Поени кои се однесуваат на целокупната актива на кандидатот		НО	НИ	САОР		
ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ		30	186	73		289